

II

(Acte fără caracter legislativ)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (EURATOM) NR. 237/2014 AL CONSILIULUI

din 13 decembrie 2013

privind instituirea unui instrument pentru cooperarea în materie de securitate nucleară

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

Comunitatea ar trebui să fie capabilă să sprijine securitatea nucleară în țările terțe.

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special articolul 203,

(4) Acționând împreună cu statele membre în cadrul politicilor și strategiilor comune, Uniunea este singura care dispune de masa critică necesară pentru a răspunde provocărilor globale, fiind, de asemenea, cel mai bine plasată pentru a coordona cooperarea cu țările terțe.

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Parlamentului European ⁽¹⁾,

(5) Prin Decizia 1999/819/Euratom a Comisiei ⁽²⁾, Comunitatea a aderat la Convenția din 1994 privind securitatea nucleară. Prin Decizia 2005/510/Euratom a Comisiei ⁽³⁾, Comunitatea a aderat, de asemenea, la Convenția comună privind securitatea gestionării combustibilului uzat și securitatea gestionării deșeurilor radioactive.

întrucât:

(1) Instrumentul pentru cooperarea în materie de securitate nucleară instituit prin Regulamentul (Euratom) nr. 300/2007 al Consiliului ⁽⁴⁾ constituie unul dintre instrumentele care oferă sprijin direct politicilor externe ale Uniunii Europene și ale Comunității Europene a Energiei Atomice

(6) Pentru a menține și promova îmbunătățirea continuă a securității nucleare și a reglementării acesteia, Consiliul a adoptat Directiva 2009/71/Euratom ⁽⁵⁾ și Directiva 2011/70/Euratom ⁽⁶⁾. Aceste directive și standardele ridicate de securitate nucleară și de management al deșeurilor radioactive și a combustibilului uzat puse în aplicare în Comunitate constituie exemple care trebuie utilizate pentru încurajarea țărilor terțe în adoptarea unor standarde la fel de ridicate.

(2) Uniunea reprezintă un furnizor major de asistență economică, financiară, tehnică, umanitară și macroeconomică pentru țările terțe. Prezentul regulament face parte din cadrul elaborat pentru planificarea cooperării și furnizarea de asistență în scopul sprijinirii promovării unui nivel ridicat de securitate nucleară, radioprotecție și al aplicării unor sisteme de garanții eficiente și eficace pentru materialul nuclear în țările terțe.

(7) Promovarea cooperării cu economiile emergente în diverse forme, inclusiv în ceea ce privește reglementarea, și promovarea abordărilor, normelor, standardelor și practicilor Uniunii constituie obiective de politică externă ale Strategiei Europa 2020.

(3) Accidentul de la Cernobil din 1986 a subliniat importanța globală a securității nucleare. Accidentul de la Fukushima Daiichi din 2011 a confirmat necesitatea continuării eforturilor în direcția sporirii securității nucleare până la cele mai înalte standarde. Pentru a crea condițiile de securitate nucleară necesare pentru eliminarea pericolelor la adresa vieții și sănătății publice,

⁽³⁾ Decizia Comisiei din 16 noiembrie 1999 privind aderarea Comunității Europene a Energiei Atomice (Euratom) la Convenția din 1994 privind siguranța nucleară (JO L 318, 11.12.1999, p. 20).

⁽⁴⁾ Decizia 2005/510/Euratom a Comisiei privind aderarea Comunității Europene a Energiei Atomice la Convenția comună privind securitatea gestionării combustibilului uzat și securitatea gestionării deșeurilor radioactive (JO L 185, 16.7.2005, p. 33).

⁽⁵⁾ Directiva 2009/71/Euratom a Consiliului din 25 iunie 2009 de instituire a unui cadru comunitar pentru securitatea nucleară a instalațiilor nucleare (JO L 172, 2.7.2009, p. 18).

⁽⁶⁾ Directiva 2011/70/Euratom a Consiliului din 19 iulie 2011 de instituire a unui cadru comunitar pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive (JO L 199, 2.8.2011, p. 48).

⁽¹⁾ Avizul din 19 noiembrie 2013 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

⁽²⁾ Regulamentul (Euratom) nr. 300/2007 al Consiliului din 19 februarie 2007 de stabilire a unui instrument pentru cooperarea în materie de securitate nucleară (JO L 81, 22.3.2007, p. 1).

- (8) Statele membre ale Comunității sunt părți semnatare ale Tratatului de neproliferare și ale Protocolului adițional.
- (9) Comunitatea acționează deja în strânsă cooperare cu Agenția Internațională a Energiei Atomice (AIEA), în conformitate cu dispozițiile capitolului 10 din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice („Tratatul Euratom”), atât în ceea ce privește garanțiile nucleare (în continuarea obiectivelor prevăzute în titlul II capitolul 7 din Tratatul Euratom), cât și în ceea ce privește securitatea nucleară.
- (10) Există mai multe organizații și programe internaționale care urmăresc obiective similare celor prevăzute de prezentul regulament, precum AIEA, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică/Agenția pentru Energie Nucleară, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Parteneriatul de mediu pentru Dimensiunea Nordică (*Northern Dimension Environmental Partnership* — NDEP).
- (11) Se impune îndeosebi continuarea eforturilor Comunității în sprijinul aplicării unor sisteme de garanții eficace pentru materialul nuclear din țările terțe, pe baza propriilor activități de salvagardare în cadrul Uniunii.
- (12) În aplicarea prezentului regulament, Comisia ar trebui să se consulte cu Grupul european de reglementare pentru siguranța nucleară (ENSREG), înainte de elaborarea și adoptarea documentului de strategie și a programelor orientative multianuale. Programele de acțiune ar trebui să se bazeze pe o consultare, acolo unde este cazul, cu organismele naționale de reglementare ale statelor membre și pe dialogul cu țările partenere.
- (13) Măsurile care sprijină obiectivele prezentului regulament ar trebui să fie sprijinite, de asemenea, prin exploatarea unor noi sinergii cu acțiunile directe și indirecte ale programelor-cadru Euratom în ceea ce privește cercetarea și formarea în domeniul nuclear.
- (14) Se înțelege că responsabilitatea pentru securitatea instalației revine operatorului, statul având jurisdicție asupra acesteia.
- (15) Deși nevoile financiare în ceea ce privește asistența externă acordată de Uniune sunt din ce în ce mai mari, situația economică și bugetară a Uniunii limitează resursele disponibile pentru această asistență. Prin urmare, Comisia ar trebui să încerce să utilizeze în modul cel mai eficient resursele disponibile, în special prin folosirea instrumentelor financiare cu efect de pârghie. Acest efect de pârghie este sporit prin crearea posibilității de folosire și refolosire a fondurilor investite și generate de respectivele instrumente financiare.
- (16) Pentru a asigura condiții uniforme de punere în aplicare a prezentului regulament, Comisiei ar trebui să i se confere competențe de executare.
- (17) Competențele de executare privind programarea și finanțarea acțiunilor sprijinite în temeiul prezentului regulament ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011⁽¹⁾, care se aplică în sensul prezentului regulament, chiar dacă nu face trimitere la articolul 106a din Tratatul Euratom. Având în vedere natura acestor acte de punere în aplicare, în special caracterul lor de orientare pentru politici sau implicațiile lor financiare, pentru adoptarea lor ar trebui să se utilizeze, în principiu, procedura de examinare prevăzută de prezentul regulament, cu excepția măsurilor tehnice de punere în aplicare, care au o importanță financiară limitată. Comisia ar trebui să adopte acte de punere în aplicare imediat aplicabile, atunci când, în cazuri justificate în mod corespunzător legate de un accident nuclear sau radiologic (inclusiv expunerea accidentală), din motive imperative de urgență este necesar un răspuns rapid din partea Comunității în vederea reducerii consecințelor sale.
- (18) Normele și procedurile stabilite în Regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁾ ar trebui să se aplice pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, după caz.
- (19) Uniunea și Comunitatea continuă să fie deservite de un cadru instituțional unic. De aceea, este esențial să se asigure coerența acțiunilor externe ale ambelor. Serviciul European de Acțiune Externă se implică, după caz, în programarea acestui instrument în conformitate cu Decizia 2010/427/UE a Consiliului⁽³⁾.
- (20) Uniunea ar trebui să urmărească un nivel maxim de eficiență în utilizarea resurselor disponibile, pentru a optima impactul acțiunii sale externe. Acest lucru ar trebui să fie obținut prin intermediul coerenței și al complementarității dintre instrumentele pentru acțiuni externe, precum și prin crearea de sinergie între prezentul instrument, alte instrumente pentru acțiuni externe și alte politici ale Uniunii. Aceasta ar trebui să aibă drept consecință consolidarea reciprocă a programelor concepute în temeiul instrumentelor respective.
- (21) Prezentul regulament înlocuiește Regulamentul (Euratom) nr. 300/2007 care expiră la 31 decembrie 2013,

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru acțiuni externe (A se vedea pagina 95 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽³⁾ Decizia 2010/427/UE a Consiliului din 26 iulie 2010 privind organizarea și funcționarea Serviciului European de Acțiune Externă (JO L 201, 3.8.2010, p. 30).

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiectiv general

Uniunea finanțează măsuri pentru a sprijini promovarea unui nivel ridicat de securitate nucleară, radioprotecție și aplicarea unor sisteme de garanții eficiente și eficace pentru materialul nuclear în țările terțe, în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament și cu anexa la acesta.

Articolul 2

Obiective specifice

Cooperarea în temeiul prezentului regulament urmărește următoarele obiective specifice:

1. promovarea unei culturi a securității nucleare eficiente și punerea în aplicare a celor mai înalte standarde de securitate nucleară și de radioprotecție, precum și îmbunătățirea continuă a securității nucleare;
2. managementul responsabil și în condiții de securitate al combustibilului uzat și al deșeurilor radioactive (respectiv transport, pretratare, tratare, prelucrare, depozitare și eliminare), dezafectarea și reabilitarea fostelor amplasamente și instalații nucleare;
3. elaborarea unor cadre și metodologii pentru aplicarea unor sisteme eficiente și eficace de garanții pentru materialul nuclear în țările terțe.

Articolul 3

Măsuri specifice

(1) Obiectivele stabilite la articolul 2 punctul 1 se realizează, în special, prin următoarele măsuri:

- (a) sprijin acordat organismelor de reglementare, organismelor de asistență tehnică;
- (b) consolidarea cadrului de reglementare, în special în ceea ce privește revizuirea și evaluarea, activitățile de autorizare și de supraveghere a centralelor nucleare și a altor instalații nucleare;
- (c) promovarea unor cadre de reglementare, proceduri și sisteme eficiente pentru a garanta o protecție adecvată împotriva radiațiilor ionizante provenind de la materialele radioactive, în special de la surse radioactive cu activitate intensă, precum și eliminarea acestora în condiții de siguranță;

(d) instituirea unor măsuri eficiente pentru prevenirea accidentelor cu consecințe radiologice (inclusiv expunerea accidentală) și atenuarea acestor consecințe în cazul în care survin (de exemplu, monitorizarea mediului în cazul unor eliberări radioactive, proiectarea și punerea în aplicare a unor măsuri de atenuare și reabilitare și cooperarea cu organizațiile naționale și internaționale în cazul expunerii accidentale), precum și pentru planificarea în caz de urgență, pregătirea și capacitatea de reacție, măsurile de protecție civilă și de reabilitare;

(e) sprijin pentru asigurarea securității instalațiilor și amplasamentelor nucleare cu privire la măsurile practice de protecție menite să reducă riscurile de radiații existente la adresa sănătății lucrătorilor și a populației.

(2) Obiectivele stabilite la articolul 2 punctul 2 se realizează, în special, prin următoarele măsuri:

(a) sprijin acordat organismelor de reglementare, organizațiilor de asistență tehnică și consolidare a cadrului de reglementare, în special în ceea ce privește gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive;

(b) elaborarea și punerea în aplicare a unor strategii și cadre specifice pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive;

(c) elaborarea și punerea în aplicare a unor strategii și cadre pentru dezafectarea instalațiilor existente, reabilitarea fostelor amplasamente nucleare și a amplasamentelor vechilor mine de uraniu, precum și recuperarea și gestionarea obiectelor și materialelor radioactive scufundate în mare.

(3) Obiectivul stabilit la articolul 2 punctul 3 se limitează la aspectele tehnice pentru a garanta faptul că minereurile, materiile brute și materiile speciale de fisiune nu sunt folosite în alte scopuri decât cele declarate de către utilizatori în sensul destinației lor. Acest obiectiv se realizează, în special, prin următoarele măsuri:

(a) instituirea cadrului de reglementare, a metodologiilor, tehnologiei și abordărilor necesare pentru punerea în aplicare a sistemelor de garanții nucleare, inclusiv contabilizarea corectă și controlul adecvat al materialelor fisionabile la nivel de stat și la nivel de operatori;

(b) sprijin pentru infrastructură și formarea personalului.

(4) Măsurile menționate la alineatele (1) și (2) pot include acțiuni de promovare a cooperării internaționale, inclusiv punerea în aplicare și monitorizarea convențiilor și tratatelor internaționale. De asemenea, acestea includ un element considerabil de transfer de cunoștințe, printre care schimb de informații, consolidarea capacităților și formarea în domeniul securității și cercetării nucleare, pentru a consolida sustenabilitatea rezultatelor obținute. Acestea sunt puse în aplicare pe baza cooperării cu autoritățile competente ale statelor membre ale Uniunii și/sau cu cele ale țărilor terțe, cu organismele de reglementare din domeniul nuclear și organizațiile de asistență tehnică ale acestora și/sau cu organizațiile internaționale relevante, în special AIEA. În cazuri specifice și justificate corespunzător, măsurile referitoare la alineatul (1) literele (b) și (c) sunt puse în aplicare prin cooperare cu operatori și/sau organizații competente din statele membre și operatori ai instalațiilor nucleare din țări terțe, astfel cum sunt definite la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2009/71/Euratom, și ai amplasamentelor nucleare din țări terțe.

Articolul 4

Conformitate, coerență și complementaritate

- (1) Progresele înregistrate în realizarea obiectivelor specifice prevăzute la articolul 2 sunt evaluate, respectiv, cu ajutorul următorilor indicatori de performanță:
- numărul și importanța problemelor identificate în cursul punerii în practică a cooperării;
 - situația elaborării strategiilor privind combustibilul uzat, deșeurile nucleare și dezafectarea, a cadrului legislativ și de reglementare aferent și a punerii în aplicare a proiectelor;
 - numărul și importanța chestiunilor identificate în rapoartele relevante privind garanțiile nucleare.

Înainte de punerea în aplicare a proiectelor și ținând seama de particularitățile fiecărei acțiuni, se definesc indicatori specifici pentru monitorizarea, evaluarea și revizuirea nivelului de performanță, astfel cum se menționează la articolul 7 alineatul (2).

- (2) Comisia se asigură că măsurile adoptate sunt conforme cu cadrul strategic general al Uniunii pentru țara parteneră în cauză și, în special, cu obiectivele politicilor și programelor de cooperare pentru dezvoltare și în domeniul economic ale respectivei țări partenere.
- (3) Cooperarea financiară, economică și tehnică prevăzută în cadrul prezentului regulament trebuie să completeze acțiunile de cooperare desfășurate de Uniune în cadrul altor instrumente.

TITLUL II

PROGRAMAREA ȘI ALOCAREA ORIENTATIVĂ A FONDURILOR

Articolul 5

Documentul de strategie

- (1) Acțiunile de cooperare ale Comunității, prevăzute în prezentul regulament, sunt puse în aplicare pe baza unui document de strategie generală multianuală aferent instrumentului pentru cooperarea în materie de securitate nucleară.
- (2) Documentul de strategie constituie fundamentul general pentru cooperare și este elaborat pentru o perioadă de până la șapte ani. Documentul stabilește strategia pentru cooperare a Comunității în temeiul prezentului regulament, ținând seama de nevoile țărilor vizate, de prioritățile Comunității, de situația internațională și de activitățile țărilor terțe respective. De asemenea, documentul de strategie indică valoarea adăugată a cooperării și modul de evitare a suprapunerii cu alte programe și inițiative, în special cele ale organizațiilor internaționale care urmăresc obiective similare și ale marilor donatori.
- (3) Documentul de strategie are rolul de a asigura un cadru coerent pentru cooperarea dintre Comunitate și țara terță sau regiunea parteneră în cauză, în conformitate cu scopul general și domeniul de aplicare, obiectivele, principiile și politica Comunității.
- (4) Elaborarea documentului de strategie face obiectul principiilor eficacității ajutorului: responsabilitate la nivel național, parteneriat, coordonare, armonizare, aliniere la sistemele țării sau regiunii beneficiare, responsabilitate reciprocă și orientare către rezultate.
- (5) Comisia aprobă documentul de strategie, în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 11 alineatul (2). Comisia revizuieste și, dacă este necesar, actualizează documentul de strategie la jumătatea perioadei sau ori de câte ori este necesar, urmând aceeași procedură.

Articolul 6

Programe orientative multianuale

- (1) Programele orientative multianuale se întocmesc pe baza documentului de strategie menționat la articolul 5. Programele orientative multianuale vizează o perioadă de doi până la patru ani.
- (2) Programele orientative multianuale stabilesc domeniile prioritare selectate pentru finanțare, obiectivele specifice, rezultatele preconizate, indicatorii de performanță și alocările financiare orientative, atât în general, cât și pentru fiecare domeniu prioritărilor, inclusiv o rezervă rezonabilă de fonduri nealocate. Această rezervă poate fi prevăzută sub forma unor limite stabilite sau a unui minimum, după caz. Programele orientative multianuale stabilesc orientări în vederea evitării suprapunerilor.

(3) Programele orientative multianuale se bazează pe o cerere din partea regiunii(regiunilor) sau țărilor partenere și pe un dialog cu acestea, care implică părțile interesate, astfel încât să se asigure că țara sau regiunea în cauză își asumă suficient responsabilitatea procesului și să se încurajeze sprijinul pentru strategiile de dezvoltare naționale. Pentru a asigura complementaritatea și pentru a evita suprapunerile, programele orientative multianuale țin seama de cooperarea internațională actuală și planificată, în special cu organizațiile internaționale care urmăresc obiective similare, și cu principalii donatori din domeniile prevăzute la articolul 2. Programele orientative multianuale indică, de asemenea, valoarea adăugată a cooperării.

(4) Comisia adoptă programele orientative multianuale, în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 11 alineatul (2). Pe baza aceleiași proceduri, Comisia revizuieste și, dacă este necesar, actualizează respectivele programe orientative, ținând seama de orice revizuire a documentului de strategie menționat la articolul 5.

TITLUL III

PUNEREA ÎN APLICARE

Articolul 7

Programele de acțiune anuale

(1) Programele de acțiune anuale („programe de acțiune”) se întocmesc pe baza documentului de strategie și a programelor orientative multianuale menționate la articolele 5 și, respectiv 6. Se stabilesc programe de acțiune pentru fiecare țară sau regiune terță, specificându-se detaliile privind punerea în practică a cooperării în temeiul prezentului regulament.

În mod excepțional, în special în cazul în care un program de acțiune nu a fost încă adoptat, Comisia poate adopta, pe baza documentelor orientative de programare, măsuri individuale conform aceluiași norme și proceduri ca cele aplicabile pentru programele de acțiune.

În cazul unor necesități, împrejurări sau angajamente neprevăzute și temeinic justificate, Comisia poate adopta măsuri speciale care nu sunt prevăzute în documentele orientative de programare.

(2) Programele de acțiune precizează obiectivele urmărite, domeniile de intervenție, măsurile și proiectele preconizate, rezultatele preconizate, procedurile de gestionare, precum și valoarea totală a finanțării prevăzute. Acestea cuprind o descriere succintă a acțiunilor care urmează să fie finanțate, o indicare a sumelor alocate fiecărei acțiuni, un calendar orientativ al punerii în aplicare și indicatori specifici pentru monitorizarea, evaluarea și revizuirea nivelului de performanță, după caz. După caz, acestea cuprind și rezultatele eventualelor lecții învățate din cooperarea anterioară.

(3) Comisia adoptă programele de acțiune, măsuri individuale și măsuri speciale în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 11 alineatul (2). Comisia poate revizui și prelungi programele de acțiune și măsurile urmând aceeași procedură.

(4) Prin derogare de la alineatul (3), procedura de examinare menționată la articolul 11 alineatul (2) nu este necesară pentru:

- (i) măsurile individuale pentru care asistența financiară din partea Uniunii nu depășește 5 milioane EUR,
- (ii) măsurile speciale pentru care asistența financiară din partea Uniunii nu depășește 5 milioane EUR,
- (iii) modificările de ordin tehnic aduse programelor de acțiune, măsurilor individuale și măsurilor speciale.

În sensul prezentului alineat modificările de ordin tehnic înseamnă adaptări cum cele referitoare la:

- prelungirea duratei de punere în aplicare;
- realocarea fondurilor între acțiunile cuprinse în programele de acțiune anuale, măsurile și proiectele individuale și speciale cu până la 20 % din bugetul inițial, fără a depăși 5 milioane EUR;
- majorarea sau reducerea bugetului aferent programelor de acțiune anuale, măsurilor individuale sau speciale cu până la 20 % din bugetul inițial, fără a depăși 5 milioane EUR,

cu condiția ca aceste modificări să nu afecteze în mod substanțial obiectivele măsurilor și programelor de acțiune inițiale.

Măsurile adoptate în temeiul prezentului alineat sunt comunicate Parlamentului European, Consiliului și comitetului menționat la articolul 11 alineatul (1) în termen de o lună de la adoptarea lor.

(5) În cazul unor motive imperative de urgență, justificate corespunzător, referitoare la necesitatea unui răspuns rapid din partea Comunității în vederea atenuării consecințelor unui accident nuclear sau radiologic, Comisia adoptă sau modifică programele de acțiune sau măsurile prin intermediul unor acte de punere în aplicare imediat aplicabile, în conformitate cu procedura menționată la articolul 11 alineatul (3).

(6) Comisia poate decide să se ralieze oricărei inițiative lansate de organizațiile internaționale și principalii donatori care urmăresc obiective similare, în măsura în care respectiva inițiativă respectă obiectivul general menționat la articolul 1. Decizia de finanțare corespunzătoare se adoptă în conformitate cu procedura menționată la alineatele (2) și (3) din prezentul articol.

*Articolul 8***Coerență și complementaritate**

Orice programare sau revizuire a programelor care are loc după publicarea raportului intermediar menționat la articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 ține seama de rezultatele, constatările și concluziile acestuia.

*Articolul 9***Punerea în aplicare**

Prezentul regulament este pus în aplicare în conformitate cu articolul 1 alineatele (3) și (4), precum și cu articolele 3, 4, 5, 7, 8, 9, 12 și 17 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014, în absența unei dispoziții contrare în prezentul regulament.

*Articolul 10***Raportare**

Comisia examinează progresele înregistrate în punerea în aplicare a măsurilor întreprinse în temeiul prezentului regulament și înaintează Parlamentului European și Consiliului un raport anual privind punerea în aplicare a cooperării. Raportul trebuie să conțină informații referitoare la anul precedent despre măsurile finanțate, informații despre rezultatele acțiunilor de monitorizare și evaluare și despre executarea angajamentelor și plăților bugetare, detaliate pe țări, regiuni și tipuri de cooperare.

TITLUL IV

DISPOZIȚII FINALE*Articolul 11***Comitetul**

(1) Comisia este asistată de Comitetul de cooperare în materie de securitate nucleară. Comitetul respectiv reprezintă un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în statele membre în conformitate cu tratatele.

Adoptat la Bruxelles, 13 decembrie 2013.

(2) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

(3) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 8 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011, în coroborare cu articolul 5 din acesta.

*Articolul 12***Serviciul European de Acțiune Externă**

Aplicarea prezentului regulament este în conformitate cu articolul 9 din Decizia 2010/427/UE a Consiliului.

*Articolul 13***Valoarea de referință financiară**

(1) Valoarea de referință financiară pentru punerea în aplicare a prezentului regulament în perioada 2014 — 2020 este de 225 321 000 EUR.

(2) Creditele anuale sunt autorizate de către Parlamentul European și Consiliu în limitele cadrului financiar multianual.

*Articolul 14***Intrarea în vigoare**

Prezentul regulament intră în vigoare în cea de a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament se aplică de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020.

Pentru Consiliu

Președintele

V. MAZURONIS

ANEXĂ

CRITERII APLICABILE COOPERĂRII ÎN MATERIE DE SECURITATE NUCLEARĂ

Prezenta anexă definește criteriile ⁽¹⁾ cooperării în temeiul prezentului regulament, inclusiv prioritățile.

Cooperarea ar trebui să se bazeze pe criteriile prezentate în cele ce urmează.

(1) Criterii generale și priorități**(a) Criterii generale:**

- cooperarea poate include toate „țările terțe” din întreaga lume;
- ar trebui să se acorde prioritate țărilor candidate la aderare și țărilor pentru care se aplică politica europeană de vecinătate, preferându-se abordarea pe țări. Abordarea regională ar trebui preferată pentru țările din alte regiuni;
- cooperarea cu țările cu venituri ridicate este menită să faciliteze relațiile dintre părțile interesate respective ale acestora competente în domeniul securității nucleare și al radioprotecției. Aceste relații exclud orice finanțare acordată de Comunitate țărilor cu venituri ridicate în temeiul prezentului regulament. Totuși, pot fi luate măsuri speciale, de exemplu în urma unui accident nuclear major, dacă este necesar și după caz.
- o înțelegere comună și un acord reciproc între țara terță și Comunitate trebuie să fie confirmate printr-o solicitare oficială adresată Comisiei, prin care guvernul respectiv își asumă obligații;
- țările terțe care doresc să coopereze cu Comunitatea trebuie să adere pe deplin la principiile neproliferării. De asemenea, aceste țări trebuie să adere la convențiile relevante, în cadrul AIEA, privind securitatea și siguranța nucleară, precum Convenția privind securitatea nucleară din 1994 și Convenția comună privind securitatea managementului combustibilului uzat și securitatea managementului deșeurilor radioactive sau să fi luat măsuri care să demonstreze un angajament ferm de aderare la convențiile respective. Acest angajament ar trebui evaluat anual, iar pe baza respectivei evaluări se va lua o decizie privind continuarea cooperării. Cooperarea cu Comunitatea ar putea fi condiționată de aderare sau de finalizarea măsurilor în direcția aderării la convențiile relevante. În cazuri de urgență, este necesar să se demonstreze, în mod excepțional, flexibilitate în aplicarea acestor principii;
- pentru a asigura și monitoriza conformitatea cu obiectivele de cooperare din prezentul regulament, țara terță beneficiară acceptă evaluarea acțiunilor întreprinse. Această evaluare ar trebui să permită monitorizarea și verificarea conformității cu obiectivele convenite și ar putea constitui o condiție pentru continuarea plății contribuției Comunității;
- cooperarea asigurată de Uniune în domeniul securității și garanțiilor nucleare în temeiul prezentului regulament nu are ca scop promovarea energiei nucleare și, prin urmare, nu ar trebui interpretată ca o măsură de promovare a acestei surse de energie în țările terțe.

(b) Priorități

Pentru a crea condițiile de securitate necesare în vederea eliminării riscurilor la adresa vieții și sănătății publice, cooperarea este orientată, în primul rând, către autoritățile de reglementare în domeniul nuclear și organizațiile de asistență tehnică ale acestora. Obiectivul acestei cooperări îl reprezintă asigurarea competenței tehnice și a independenței autorităților de reglementare, precum și consolidarea cadrului de reglementare, în special în ceea ce privește activitățile de autorizare, inclusiv revizuirea și urmărirea evaluărilor eficiente și complexe ale riscurilor și de securitate („teste de stres”).

Alte priorități ale programelor de cooperare care trebuie dezvoltate în cadrul prezentului regulament includ:

- dezvoltarea și punerea în aplicare a unor strategii și cadre responsabile pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive;
- dezafectarea instalațiilor existente, reabilitarea fostelor amplasamente nucleare și a amplasamentelor vechilor mine de uraniu, precum și recuperarea și gestionarea obiectelor și materialelor radioactive scufundate în mare, atunci când acestea constituie un pericol pentru populație.

Se are în vedere cooperarea cu operatorii de centrale nucleare din țări terțe în cazurile specifice menționate la articolele 2 și 3, în special în cadrul măsurilor de urmărire a unei evaluări cuprinzătoare a riscului și a securității. Acest tip de cooperare exclude livrarea de echipamente.

⁽¹⁾ Criteriile iau în considerare Concluziile Consiliului privind asistența acordată țărilor terțe în materie de siguranță și de securitate nucleare (cea de a 2913-a reuniune a Consiliului Transporturi, Telecomunicații și Energie, Bruxelles, 9 decembrie 2008).

(2) Țările cu capacități instalate de generare a energiei nucleare

În cazul țărilor care au beneficiat deja de finanțare comunitară, cooperarea suplimentară ar trebui să depindă de evaluarea acțiunilor finanțate de Comunitate și de justificarea corespunzătoare a noilor necesități. Evaluarea ar trebui să facă posibilă determinarea cu mai mare precizie a tipului de cooperare și a sumelor care ar urma să fie acordate acestor țări în viitor.

În cazul țărilor care solicită cooperare, trebuie să se ia în considerare următoarele:

- (a) gradul de urgență al intervenției într-o anumită țară, ținând seama de situația în ceea ce privește securitatea nucleară și
- (b) importanța intervenției oportune, astfel încât să se asigure încurajarea unei culturi în materie de securitate nucleară, în special în ceea ce privește înființarea sau consolidarea autorităților de reglementare și a organizațiilor de asistență tehnică și punerea în aplicare a strategiilor și cadrelor pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive.

Utilizarea Serviciului integrat de evaluare a sistemelor de reglementare (*Integrated Regulatory Review Service — IRRS*) și a misiunilor echipei AIEA de evaluare a siguranței în exploatare (*IAEA Operational Safety Review Team — OSART*) ar fi preferabilă, deși nu constituie un criteriu oficial pentru cooperare.

(3) Țările fără capacități instalate de generare a energiei nucleare

În cazul țărilor care dețin instalații nucleare în sensul definiției de la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2009/71/Euratom, dar nu doresc să dezvolte o capacitate de generare a energiei nucleare, cooperarea depinde de gradul de urgență, ținând seama de situația în ceea ce privește securitatea nucleară.

În cazul țărilor care doresc să dezvolte o capacitate de generare a energiei nucleare, indiferent dacă dețin sau nu instalații nucleare în sensul definiției de la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2009/71/Euratom, și pentru care se pune problema intervenției la momentul oportun pentru a asigura încurajarea unei culturi în materie de securitate nucleară în paralel cu dezvoltarea programului de generare de energie nucleară, în special în ceea ce privește consolidarea autorităților de reglementare și a organizațiilor de asistență tehnică, cooperarea ține seama de credibilitatea programului de dezvoltare pentru producerea de energie nucleară, de existența unei decizii guvernamentale privind utilizarea energiei nucleare și de întocmirea unei foi de parcurs preliminară, care ar trebui să țină seama de „Etapile importante ale dezvoltării unei infrastructuri naționale pentru energie nucleară” (Documentul NG-G-3.1 al AIEA din seria IAEA Nuclear Energy Series).

Pentru țările din această categorie, cooperarea ar trebui să vizeze, în primul rând, dezvoltarea infrastructurii de reglementare necesare, a competențelor tehnice ale autorității de reglementare în domeniul nuclear și sprijinul organizației (organizațiilor) de asistență tehnică respective. Elaborarea de strategii și cadre pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive trebuie, de asemenea, luată în considerare și, dacă este necesar, sprijinită, inclusiv în țările care nu au în vedere sau au decis să nu dezvolte capacități de generare a energiei nucleare.

În cazul țărilor care nu se încadrează în cele două categorii de mai sus, cooperarea se poate desfășura în cazul situațiilor de urgență în ceea ce privește securitatea nucleară. Țările respective ar trebui să poată beneficia de un anumit grad de flexibilitate în aplicarea criteriilor generale.

(4) Coordonare

Comisia ar trebui să își coordoneze cooperarea cu țările terțe, cu organizații care au obiective similare, în special organizațiile internaționale, printre care în primul rând AIEA. Această coordonare ar trebui să permită Comunității și organizațiilor în cauză să evite orice suprapunere a acțiunilor și finanțărilor în țări terțe. De asemenea, Comisia ar trebui să implice autoritățile competente ale statelor membre și operatorii europeni în îndeplinirea sarcinii sale, sporind astfel calitatea expertizei europene în domeniul securității și garanțiilor nucleare.

Comisia se asigură că nu există niciun fel de suprapuneri între cooperarea în domeniul garanțiilor, prin măsurile care pot fi întreprinse în conformitate cu articolul 3 alineatul (3) din prezentul regulament, și cooperarea care s-ar putea desfășura în domeniile siguranței și neproliferării în temeiul Instrumentului care contribuie la stabilitate și pace.
